

میرزا علی سرپرشته دارخسره و یک نفر مستوفی سخته گمشد و غوررسی و اطمینان رعایای ملوکات و دوات
خالصه بانهاست اختصار روانه نمود که رسیدگی کرده از برای هر یک از دوات مزبور که بزرگ و سایر ملوکات
لازم باشد بپسند که رعایا با اطمینان خاطر سرگرم امر زراعت و عیش و عشرت باشند و قدغن نمود که سبزه نژاد و حوض
از رعایای آنجا چیزی نخواهند (دیگر نوشته اند که چون بسبب کمی غله در آذربایجان از جانب اولیای
علیه حکم شده بود که از مجال خمس غله به تبریز حمل و نقل شود که اهل آنجا در عسرت نباشند مقرب آنجا قاضی
بعد از حصول آگاهی از حکم اولیای دولت علیه اهتمام زیاد در احوال حکم نموده پی در پی غله بان سمت میسر
بطوریکه از فرار اخبار آذربایجان که بجز میسر غله در تبریز تنزل کرده و فوراً بهم رسانده است و آنجا
الولایت از این معنی زیاد هشاکر و عا کوه چنانچه (دیگر نوشته اند که در سر نهر آنجا رود در غرب قریه نیاور
مشهور بان رخی بی از چوب خسته بودند و بهر سال در بهار سیل بی مزبور بر آمده مسبب سخطی با نورو زوار میگرد
شد سبزه رفاه حال سردارین و حصول دعا کوفی ذات اقدس تعالیون شاهنشاهی مقرب آنجا قاضی
در این اوقات معمار و بنا و عجله و آجر زیاد فرستاد که در آنجا بی بسیار محکم و خوب از آجر و سنگ و ساروج
که عابرین گرفتار صعوبت نباشند و بالفعل بنا و عمل مشغول گارستند غنیمت در کمال استحکام صورت اتمام
خواهد یافت) (دیگر نوشته اند که دو نفر از اهل کرمانشاهان بعضی میگفته اند که از اهل نیاور آمده اند بقصه ابر آمده
سی چهل روز در خانه میرزا رحیم اهری همان بوده اند و مشارالیه بی سابقه معرفی کمال محبت را در حق آنها بعمل آورده
با هم قرار میدهند که با اتفاق زیارت عبات عالیات بروند روزی بهمانان میگوید که رفیقان من مرد پیر میستم و
سبزه خرجی راه دارم غیر رسم با شما سفر کنم در راه پول مرا ببرید و مرا سرگردان بگذارید آنها میگویند این چه خرجی است
با ما میکنی محبت تو پسر کز فراموشان نخواهد شد و در عوض این محبت باید خدمتی بنماییم که در همه جا شهرت کند با بخله
با اتفاق روانه عبات شده و در قریه آوج من قرار خرقان مشارالیه میرزا رحیم مزبور را با ولی نام آدم او بصر
چاق و قوی نقل سیانده گمان نخواه را با اسب و اسب مقتولین برداشته و بی کار خود رفته بودند اهل آوج مطلع شده نفس
با آوج آورده پس کسان میرزا رحیم را اخبار و استحضار مقرب آنجا قاضی چرا غلیخان رسانده فرستاد هر دو قائلین ادر
حاکم همدان گرفته آوردند و در حدایت عرض راه همدان و خرقان و اهرود در نزد عطا و اعیان خودان قرار گشتن میرزا رحیم
و آدم او کرده بودند یکی از آنها که قاتل ولی نام آدم مقتول مزبور بود یا از و ائمه قصاص یا با جن طبیعی در قصه اهرود
و یکی را که قاتل خود او بود بزنجان آوردند با اینکه قاتل بودن او نظر با قرار خودش در همه جای است و اطمینان
با مقرب آنجا قاضی مشارالیه رجوع بکلمه مطاع نمود و او را با میرزا ابوتراب پسر مقتول نیز امانی شرع فرستاده بعد از
بسته عا و ادر کردن در مقتول نجا به است لفظ جمله که در شرع مقرب آنجا قصاص شرعی است

۲۱۴۶

احبار و دول خارج

در روزنامه های سابق در گذارش جنگ نخلستان با چین نوشته شده بود که قائم مقام شهرکانتان با مالی خود اجنار
اعلان کرده بود که هر کس بکس نخلستان بکشد و سرش را بدارد حکومت بیاورد و صد روپیه از جانب حکومت بپردازد
داده میشود از فرار روزنامه که این اوقات رسیده است نوشته اند که از تبعه نخلستان سی نفر با هفت نفر
از اهل چین از لنگرگاه طرف بالای شهرکانتان بکشتی بخار فرستاده شده بود که رسیده بود و جمعی بصورت
سافر که بکشتی بخار دیگر فرستاده بودند با آنها برخورد اول نخلستان گشته و بعد از آن چینی را قتل کرده و کشتی آنها را
آتش زده و غرق نموده بی کار خود رفته بودند (در اکثر دولتهای فرنگستان مجازات و سیاست محض است
سیار شده است مثلاً یک تاجیک صاحب منصب را در کوچ دیده سلام او بر بخیزد یا زده یا
روز بخوبی می شود و اگر فرار نماید او را تفتان داد استهنگ تفنگ باومی کنند و این شدت و سختی سیاست
باین مرتبه دعس که نهایت سخت گیری است در حق آنها اعلیحضرت امپراطور فرانس این مرتبه را منافی مروت دانست
مجلس لغات در باره آنها در این اوقات امر کرده اند که فوسینی علاقه تربیت داده و فراری درین باب کتبی
بفرستد و سختی در اجرای سیاست عسکره بدینند که بعد از این منظور سخت گیری در اعاد نظام شود) (در
روستیه چون طیب بسیار کم است و آنها نیز که هستند بجهت کم مهارتی و عدم استحضارشان از معلومات درست معالجه
از عهده نمی توانند برآیند و باین سبب جنسی از مرخصیها که معالجه پذیر هستند بوظیفه هلاکت می افتند لهذا اعلیحضرت
امپراطور فرانس در این اوقات حکم کرده اند که اطباء و جراحان موجوده انجرا امتحان نمایند اگر تکلیف خود
بشهادت نامه لطیفی مشهور بامر با سبب دیگر ثابت کردند فیما و الا در درون مملکت از حد بکار طب
و جراحی ممنوع باشند و اطباء و جراحان معتبر مسلم از سایر دول فرنگستان وارد کرده اند که بدولت روس
و درین باب از جانب اعلیحضرت امپراطور تاکید بعمل آمده است) (در هر محل فرنگستان در تربیت کردن اطباء
فوق العاده اقدام شده است و باین سبب استیجابی که در تربیت اطباء خود تصور نمایند و این
اوقات در دولت باوییه رافزار شده است که هر کس طفل خود را تربیت نماید و بکار و شغل بازنه دارد گذشت از آن
در غیرت او بطرفی از دولت مساعدت نمی شود و تذکره نمی دهند ششماه نیز باید مجبوس باشد این حکم را بکل
دولت خود اعلام کرده است) (در ایام پیش ازین در فرانسه در مملکت صونجی نام دختری بسیار فقیر
و عاجز از حصول معاش بدربخشه سوال بود است روزی بدرخانه آمده کردن کج کرده و چیزی خواسته بود
صاحب خانه محقری از راه آسان با داده بود دختر صاحب خانه دلش بجال او سوخته و حالت پریشانی و اضطراب
او بان دختر تاثیر کرده رفته از صندوق یک لیره که تخمیناً بیست و دو هزار دینار پول این ولایت است بیرون آورد

۲۱۴۷

و مخفی از پدر و مادر خود با و داده و بسیار عذر خواهی و اظهار و سوزی و محبت نموده بود بعد از آن ان دختر فقیره را یکی از تجار هر طور بوده است عقد کرده و بزنی گرفته و مسراه خود بسکی دنیا برده در اینجا بکار تجارت مشغول شده بود فقیره مرقومه صاحب ثروت و مکت و اولاد متعدد کردید چند وقت پیش این نوشتند در وصیت نامه او نوشته که به پسر بزرگ خود نوشته بود که پنجاه تومان وجه نقد از مال من باید ببری بملکت صومخ فرانس در فلان محل و فلان خانه بدختری که بغلان نام داشته است بدی که دیایم فقر و صطر از من من محبت کرده و حق جان برده من و اردش را لیه حسب الوصیت مادرش بخواه مرقومه را بر داشته و از بسکی دنیا بفرستاده در محل مزبور تمام تحقیق را بد معلوم شده بود که دو دمان ان دختر کلا از پدر و مادر و برستغقان برجده شده و اموشان تلفت کرده فقط از ان سلسله خود همان دختر باقی مانده است که با کمال بی خبری و پریشانی بسربردن را لیه بخواه را حسب وصیت مادرش برده و با و داده گذارش سابقه مادرش را با او تقریر کرد و بدو پچاره که از همه جا بوس و در کمال است و پریشانی بسربردن این عظیمه عیسی که بی خبر با و روی داده و قریح بعد از شدت تنها و رخنوده حیاتی تازه یافت و شرحی که بیست سال پیش ازین کرده بود در این اوقات غایب بود و کار او کردید (در دولت رده نوشته شد) تفکلی که عا کر اینجا استعمال می کنند چون برو چه مطلوب بکار بخورد از جانب دولت قرار شده است که هر کس در تفک سازی چهارت کامل داشته باشد از اهل هر دولتی که باشد با رده رفته و در اینجا تفکی که بر کردن و جان کردن آن همان تر از اینکه حال است اول است با اختراع نماید و در مقام تجریدی عیب در ایاز جانب دولت بجهت شخصی در عوض این صنعت پنجاه تومان داده میشود این گذارش را دولت رده توسط مفرای خود به طرف نشر و اعلان کرده است) (ازضا بطان بجهت جمهوری بسکی دنیا شخصی بجهت حرکت دادن کشتی که در دریای سیاه می نشیند التي اختراع کرده بود که چند ذرع تا آب را می نمود محسنات آن بدرجه ظهور رسیده و در بسکی دنیا متداول گردیده حال در کل کشتیهای بسکی دنیا هر یک یکی ازین آنها که داشته اند و در این اوقات از ان آلت نموبندن آن آورده در بعضی کشتیهای انگلیس هم از روی آن آلت خنده و گدشته اند) (در روزنامه سابق نوشته بودند که اعلیحضرت امپراطور فرانسه بجهت جناب ستر پلینه پرنسسی ده هزار تومان سنوی قرار داده بود در موجب روزنامه که اوقات رسید مسیح مزبور در حق او بصیغه ابدی اعطا شده است که بعد از فوت او نیز در حق اولاد و عیال او اعطا باشد) (دیگر نوشته اند که از جانب اعلیحضرت امپراطور فرانس برای ساختن راه آهنی در جزایر ماشرایبهای فرانس با چند نفر هندس مأمور شده و در این اوقات با پنجاه نفریت کرده اند که بنای راه آهن در اینجا بکندند) اکثر محال و کمستان کسی که قصاص و قتل در حق آنها لازم می آید در مجمع نامس آنها اهل میکردند و جمهوری بسکی دنیا نیز این قانون منداول بود ولی در این اوقات قرار داده اند که ایگونه اشخاص را در میان مردم نکند و در میان محسین و قصاص و قتل برسانند

۲۱۴۸

روزنامه وقایع اتفاقیه پنجشنبه و نهم شهریور ماه مبارک رمضان سال ۱۲۷۳

مره سیدویت و غیره

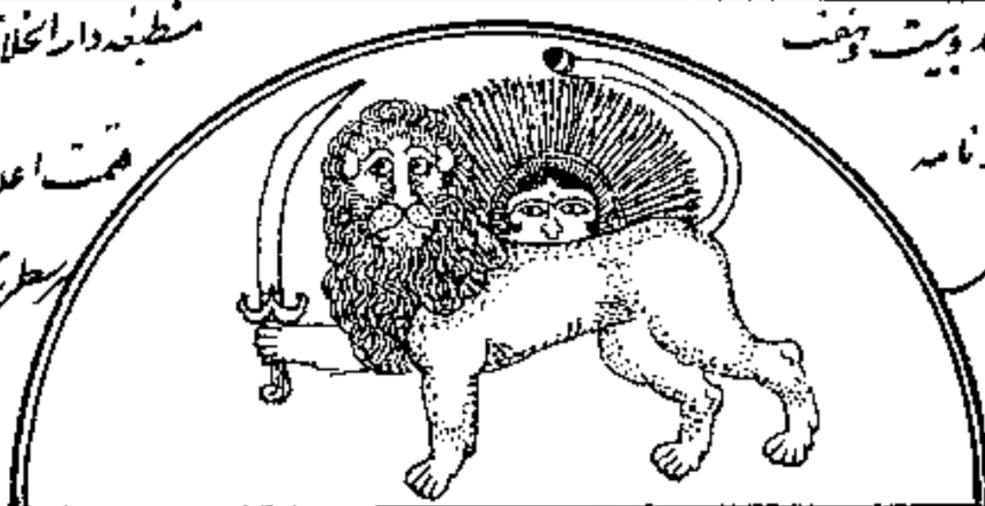
منظومه دارالخلافه طهران

قیمت روزنامه

قیمت اعلانات

هر نسخه دوازده

هر خط دوازده

اخبار واحد مالک و سوادشاهی

دارالخلافه طهران

عالیجاه نریمان خان میر تقی و نمایت سفارت کبری که از پاریس با عهده منقده در تیسین ایران و این
 مدار الخلافه آمد بود روز نهم شهر رمضان المبارک بادستور العمل و احکام لازم از دربارها یون روایت شد
 که بجا پاری سفارت کبری خواه در لندن و خواه در پاریس ملحق شود احتمال میرود که جناب فحمت نصیب
 این الملک ایچگی کبر دولت علیه بنور از لندن مراجعت کرده باشد که عالیجاه شارالیه بایشان سپید
 امید کمالی حاصل است که جناب محمدت میمان دو دولت مبارکی ترا گرفت بواسطه عنایت جناب ایچگی کبری
 هم که از راه کمال سین اولیای دولت نکلیس بوده است طوری اسباب بودت فرسهم آید که این دوستی
 سمت استوار و دوام پیدا نماید و بنیان محکم آن از تفرق و انهدام مصون آید جناب ایچگی کبری این دولت
 برای تمهید این نوع بنای محکم هرگز کونذ لیاقت و برانزندی و فرسهم تهیه و آماده کی را دارد امید کمالی حاصل
 که اولیای دولت انگلیس هم این فرصت را از دست ندهند و اسامی خودت را از راه کفایت بر بنیای
 قوی گذارند (نظر کمال همون عواطف را می نیر احمد اس علیحضرت شاهشاهی خلد الله ملکه و سلطانه دربار
 جناب فحمت نصیب فرخ خان این الملک ایچگی کبری دولت علیه ایران و ملاحظه رخمانی که در راه خدمت
 علیه متحمل شده و میشود یکشوب کلید ترمه اعلی از طوس تن مبارک با شسته عرض که نهایت خوبی و مهربانی
 دارد بر رسم خلعت طلعت بجهت جناب معزی الیه رحمت و عنایت و مصحوب عالیجاه مجدت مسر ابراهیم
 میر تقی و نمایت سفارت کبری ارسال کردید) (چون عالیجاه میر کمال ساوجبی از عهده خدمات دیوانی
 امور و کالت قم و ساوه و درگذرانیدن محاسبات دیوانی این دو ولایت خوب از عهده برآید لهذا

۲۱۴۹

در این اوقات از جانب سنی الجوانب تا یون یکوی خسته تر که گمانی باو رحمت کردید سایر ولایات
 فارس از فراری که در روزنامه شیر از نوشته اند امور آن ولایت از حسن مراقبت و اهتمامات نوشت
 مستطاب بنزاده و الایثار مؤید الدوله حکمران مملکت فارس قریب نظام و ضبط است و مقررات
 مشیر الملک حاجی محمد هاشم خان دیوان بیکی و میرزا انیم شکر نوبس با شی فارس در انجام عدا
 محوله بخود کمال کفایت و اهتمام بطور میرسانند و سایر چاکران و کارکنان آن دیوانی هر یک در مشغول
 عمل خود مراقبت و مواظبت تمام دارند و عمال و ضابط و مباشرین هر یک در محکامات و بلوکات بواجب
 خود در کمال اطمینان مشغول خدمتنداری دیوان قدیشان اعلی و وصول و ایصال و جوه مالیات و سایر
 امور باب حوایج است میباشند و چون اول سال است نوآباد بنزاده مؤید الدوله کامی عمال و ضابط و مباشرین
 محکامات فارس را اجازت نموده اند که با خود بشیر از حاضر شوند با هر یک سنی از جانب خود با اسناد دیوان
 بفرستند که در دفتر خانه فارس محاسبات خود را با مستوفیان و کارکنان آن دیوان قدیشان گذرانند
 معاصحاب دریافت نمایند (در اول موسم باران نوشته اند که بارندگی شده و مردم قریب
 بودند تا در وسط موسم بارندگی شده و زارعین و صاحبان املاک زراعت کامل خنیا چند روزنامه های
 نوشته شده نموده بودند ولی از اواخر رستخان تا چندی بعد از خید نور که اوقات مقتضی بارندگی بود
 بارندگی شده مردم بیاس کفی حاصل کردند و یقین نمودند که امسال حاصل بعین نخواهد آمد و فقط و غلات
 روی خواهد داد و باین واسطه نرخ اجناس گول ترقی کرده بود تا اینکه از غفلات الهی از شب نیمه شبان
 سبای بارندگی شده بارانهای متوالی خوب بطوری که مطلوب و مقصود بسیار نافع و مبرور آمده و شی
 در کوها برف بسیار آمد و کمال امیدواری از برای مردم حاصل گردیده نرخ غله و سایر ماکولات نیز
 بقرن گذاشته روز بروز از آنر میشود و ازین بارندگیهای زیاد ضرر کسی و خرابی چیزی نیست که
 در شب بارندگی از صدای رعد که بسیار عیب بود و طفلی از خواب بیدار عوام زهره ترک شده فوت
 (از حسن اهتمامات و لایبی دولت علیه در این ایام نصرت فرجام اهل صنایع و مشروران ایران دست از پی
 صنایع و کارها برود روز بروز صنعت خود ترقی می نمایند و امید است که غنیمت بعضی اسباب در دولت علیه ایران
 باشد بطوری خوب حسنه شود که با اسباب بیرون و ول مقابله نماید از جمله نوشته اند که حاجی محمد کاظم که خدای
 در شب بارندگی شیر از قریب بدروازه اصفهان کارخانه بلور سازی ساخته و از سنگ رودخانه
 میسوزند در سن اولاد و مردکی و کلاس و لستر و شیشه قلیان در کمال اقبال و صفا در کارخانه نور ساخته
 میشود و چند صفا و خوبی خریدار زیاد بیم زنده با طراف بفرستد و از جمله قلیان که چندان فرق

۲۱۵۰

با بلورندار و عددی شش عباسی بفرش میرسد و سایر اسباب از لاله و مدکی و غیره نیز بهین نسبت
 میشود و بجهت اینکه این کار در آن ولایت رواج بکند بلکه رفته رفته زیادتر و خوبتر شود مقترب انخافان حاجی
 قوام الملک از جانب دیوان اعلی صاحب آن کارخانه را از ادای وجوه کارخانه مزبور معاف نمود و مشارالیه
 سعی زیاد دارد که خمیره این بلورالات تصفیه آن بطوری بعمل بیاید که بهتر و صاف تر از آنکه حال است باشد
 و بکل ممالک محروسه برسد (از قراریکه در روزنامه بندر عباسی نوشته اند خبر فوت مرحوم امام مسقط
 بتوانر با بنجار سیده و زبده العظام رسید ثوبی پس اگر شش سجای او ممکن گردیده صید ترکی برادر کوچک او
 که در زمان پدر حاکم صحار بود اظهار مخالفت نموده با غوای جمعی از اعراب بدوی و دشمنی را که در درون
 موسوم بشناس و لو او با صید ثوبی مربوط بودند خواسته بود اخراج نماید و از خود آدم در آن دو محل
 سه عراده توپ و جمیعت بر سر آنها فرستاده مشارالیه نیز صید ثوبی را ازین مقدمه استحضار و اندک
 آنها را معاد و دست او در خوداری و سیانت محل با آنها تا کیدات نوشت که قطع و جای خود را از دست نداد
 منتظر ورود او باشد و خود نیز با جمیعت و استعداد چنان استعجال از مسقط حرکت کرده بجهت مدعوه برگشت
 که رفع افتاد و دفع اضداد نماید) (دیگر از قرار خبری که از مسقط رسیده بود نوشته اند که طایفه بلوچ
 بطمع نوح افتاده اراده تصرف بندر کوادر که از مجال تحت اختیار مرحوم امام مسقط بود نمودند و جمعی
 اندند زبده العظام رسید ثوبی نیز بمحض استحضار یک غراب جنگی از خود با جمعی از اعراب و سایر حربیان
 روانه نمود) (دیگر از قرار اخباری که بنیدر مزبور رسیده نوشته اند که دولت نخلیس از منبسی الی بقره را
 سیم قطع میخواست در دست بکند و از دریا و آب تا بصرو سیم قطع میبکند و در این اوقات یک چهار
 مخصوص که محموله اش آلات و اسباب این کار بوده است از مسقط بطرف بصره گذشته است) (دیگر نوشته اند
 که طاری در بندر عباسی اجیر یکی از تجار شده و بتدریج اموال موفور از حجره تا جر مزبور برفت برده بود
 در این اوقات که دزدی او بروز کرد تا جر مزبور در اسی بمال حجره خود کرد و بدست لقمی مال او را برده است
 ولی چیزی در دست ندارد معلوم نیست که تا آنکه ده یا بیسچ مصرف رسانده باشد چون اموال مسرقه از
 او امکان وصول نداشت و از جنس او نیز بجز تحمل محافظت و خرج فایده متصور نبود تا جر بجزئی با بملک او که دو سه
 پارچه مس و صند و قچ پیش نبود اکتفا کرده او را مطلق العنان نمود) (دیگر نوشته اند که دریا زده هم شعبان
 ازینا بگریه که التدی بردی خان بشاکردی را سه نفر از اهل بشاکرد که با او سابقه خصومتی داشتند در جانی که تنها
 بوده است بر سر او ریخته و او را بضر شمشیر و نیزه بقتل رساندند از چون مرحوم شیخ سیف از بنیه او اولادی دارد
 عالیجاه شیخ سعید که بنده عباسی چند نفر از بنیان تجر آوردن اولاد مرحوم مزبور بشاکرد فرستاده است

۲۱۵۱

گیلان از قزاق که در روزنامه رشت نوشته اند مقرب الخاقان میرالامراء العظام امیر الخاقان عبدالملک حکمران
 دارالملک گیلان در تنظیم امور ولایت و رفاه و آسودگی رعیت و انجام خدمات دیوانی اهتمام کافی بعمل می آورد
 و امانی تولایت از شهری و روستائی و کسب و دهانین از حسن سلوک و رعیت داری مقرب الخاقان مشارالیه که کما
 وقت و غوررسی در عرض و داد مردم و امور عالی و ادانی بعمل می آورد نهایت شکرانه و رضامندی دارند و در
 رفاه و آسودگی بکار و کسب و عیسی خود و دعاگوئی ذات اقدس شاهنشاهی قسما یون شاهنشاهی اشتغال می نمایند احدی از
 مباشرین و غیره قدرت تعالی و خلاف حساب نسبت بکسب و رعیت ندارد از جمله مباشر کسبه شهریک قسط
 برده بی آنها حواله کرده بود درین باب صیاف عارض شد مقرب الخاقان مشارالیه محض ملاحظه رفاه حال
 آنها و حصول دعاگوئی ذات اقدس شاهنشاهی قسط مزبور را بتخفیف آنها مقرره است حکمی صادر کرد و دعا
 گیرکار و کسب خود مراجعت نمودند (دیگر نوشته اند که نشان تمثال میثال همایون بایک ثوب چه ترمه که
 جانب سنی بجانب طوکانه بافتن امیرالامراء العظام عمیدالملک مرحمت شده بود تا بجا که پرتو وصول
 مقرب الخاقان مشارالیه با عموم اعظم واعیان ولایت از طبقه نوکر و رعیت تا خلق پوستان شتافته لوازم
 توقیر و احترام و اعزاز و تکریم نشان ایشان و خلعت آفتاب طلعت و فرمان قضا جبران مبارک را بطور
 بعمل آورده و قبل از وقت انواع شیرینی و تکلفات در مجلس خلعت پوشان چیده بودند بعد از ورود ک نشان
 تمثال میثال همایون و خلعت مبارک را آویز پیکر مغررت و زینب اغوش مبارک نمود اجرائی شکک ثوب
 شده امانی واعیان مرسم تنفیت و مبارکباد در ابل آورده صرف شربت و شیرینی نمود از خلعت پوشان
 کردند و از ظهور اینگونه مرسم مبارک اقدس شاهنشاهی در حق مقرب الخاقان مشارالیه عموم
 گیلان از اعالی و ادانی اظهار مسرت و تشکر و شادمانی می نمودند) (دیگر نوشته اند که پسر مشهدی خانجان نام
 گیلوانی را مشهم بختادی با دختر بی از اهل قریه مزبور نموده و مبلغ نشت تومان مباشر آنها باسم جرمیه
 از کتاب عمل مذکور از مشارالیه گرفته بود مراتب بعرض مقرب الخاقان عبدالملک سعیده در مقام تحقیق و غوررسی
 برآمده معلوم شده بود که نسبت فساد و ارتکاب عمل شنیع آن پسر محض کذب و افترا بوده است و بجهت بهانه جوی
 و اخذ داخل این تهمت را با ولایت اندک مقرب الخاقان مشارالیه نتواند مزبور را حکما از آن مباشر استرداد
 لصاحب نتواند رد نموده و قد عن نمود که اگر بعد ازین از مباشر مزبور یا سایر مباشرین کسیکو نقدی نسبت بکلی
 شود مورد مؤخره و جرمیه یا است باشد) (دیگر نوشته اند که در این اوقات چند نفر از دزدان معروف گیلان در دایه
 قرار و مزاج دزدی کرده اموال مردم را بزدند مقرب الخاقان عبدالملک امیرین در ده اخبار گرفته بهر رشت آوردند
 که ریاده بزدی و سرارت مشهوره بر سر کلب عصمی میزید سیاست نیز اگر دیده و باقی محبوس اند تا حکم آنها

۲۱۵۲

هرست از قراریکه در روزنامه هرات نوشته اند چون بگاه قبل از عید نوروز الی چندی از عید گذشته
 در صفحات هرات باران نیامده و آب رودخانهها و غیره قریب با قطع رسیده پریشانی بحال صاحبان
 وزراعت روی داده بود بنابر رسم معهود اولایت که در چنین اوقات بدعای باران بیرون میروند
 عذر مبارکه را که اعتقاد جمعی بر آنست که از جناب خاتم النبیین صلوات الله علیه بخلفاء و شیخین رضی الله عنهم و از آنجا
 بانه معصومین علیهم السلام و از ایشان شیخ کبیر رحیم الله و از آن شیخ الاسلام زنده پیل احمد جام قدس سره
 رسیده و آداب قانونی که بایت علماء و سادات و اعیان و شرف اهل جماعت و طبقه ماتبه برداشته با خاص
 عام بیانات اجتماع دور و متصل بیرون شهر زده با استدعای نزول باران رحمت الهی بوازم زاری و عجز و
 در حضرت غرت قیام نموده و نماز باران کرده معاودت نمودند و در سیم نیز که روز جمعه بود بهان پنج مسجد جمعه
 شرایط آداب طاعت و عبادت بعل آورده درین روز نواب مستطاب هزاره و ابراهیم سلطان و اهل مملکت
 حیدرآباد نیز مسجد نور شریف آورده با اهل و اعیان در دعای باران سراسر ای نمودند و جناب قاضی عثمان
 برادر مرحوم خان ملا خان مفتی ادهی خطبه بلین نموده اشرف و اعظم و اهل و اعیان چون نواب هزاره را حاضر
 و مستقیم را مجمع مقام معقزی دیدند از نواب هزاره مستدعی شدند که مانند بر اهل ممالک محروسه که گذار
 جنگ سمت فارس از دریا بیا یون مستدعی دفاع و جهادند باین ولایت نیز ازین از دولت علیه داره
 که با فرق مسلمین در راه دین بیکدیگر شریعت و این اقدام نمایند نواب معزی الیه در جواب آنها فرمودند که مرا
 بدولت و حیات در دینداری اهل این ولایت را بجا کپی اندس با یون شایسته خلد الله ملک و سلطانه معروض
 بدینچه حکم حکم حسروانی شرف نفاذ یابد از انرا معمول خواهند داشت و اهل عطف و التفات زیاد با
 نموده اند با بجهت بعد از انقضای آن ایام هم در آن روز که صبح شانزدهم شعبان قبل از طلوع آفتاب نزول رحمت
 الهی آغاز نموده تا شبانه روز اغلب اوقات بارانهای بسیار شد بدینطور که طانی این مدت را که باران
 نیامده بود نمود و آب رودخانهها هم سرازیده کمال امتیاداری از برای صاحبان ملک و رعیت بلکه برای
 عموم اولایت برسد تشویشی که از خشکسالی و کرائی غله داشتند بکلی رفع کردید (دیگر نوشته اند
 که نواب مستطاب حسام سلطنه درین اوقات حکم نظامی دادند که افواج مرغه و فشار و بکلو و سواره اسون
 و توپخانه در یو کم کشته میت و سیم شعبان در چین که در استان اردو بزنند و در آنجا مستعد باشند تا هر
 که حکم شود حرکت نمایند) (دیگر نوشته اند که مدتی بود مقرب الخاقان شجاع الدوله ساخان الیخانی حسب حکم نواب
 حسام سلطنه مستوفیان هرات نشاند جمع خرج هرات اشخص و برای هر طبقه عامل و محاسب علاوه معین می نمودند
 اوقات حسابی با تمام سزده و بدی بر محل معین بوده است ولی بجهت پریشانی که در ایام محاصره یولاری بایت
 داشتند

۲۱۵۳

اجزای دول خارجی

مصنف مسخر روزنامه انگلیس تقصیری در خصوص مهوریت و یارث جمعیت مملکت روس داده است
و جغرافیا دانان مشهور معتبر که مالط برون و بابلی و حال باشند در سنه ۱۸۲۰ م جمیع مملکت روسیه
در کتب جغرافیای خودشان مندرج ساخته و مقابله کرده اند نظر بنوشتهجات مؤلفین مزبور که جمعیست
روس بدقت تمام رسیده اند درین پنجاه سال آخر هیچ دولتی مثل دولت روس در مهوریت و کثرت
ترقی نکرده است بطوریکه از عهد بطرکبیر الی حال که یکصد و پنجاه سال و کسرت ایست در تریاید بوده است
و تو گویند تاریخ ممالک شمالی یکی دنیا در تحریرات خود چنین نوشته است که مملکت روسیه در عالم است
واقع است و جمیع ممالک شمالی جهان جدیده فقط این دو ولایت است در دنیا که فوق العادت و ارزانی
و بابلی مورخ و جغرافیای مشهور در سنه ۱۸۲۲ عیسوی جمعیست دولت روس را پنجاه و دو میان که هر یک
که در حساب ایران با نوشته است حاصل نام جغرافیای مشهور دیگر میگوید که جمعیست روس در سال هر صد
زیاد میشود و در سنه ۱۸۲۷ این جغرافیای مزبور پنجاه و نه میان نوشته شده است موافق حسابی که در وزارت
در سنه ۱۸۳۹ نمود جمعیست این دولت را پنجاه و نه میان و یکصد و سی و سه هزار و پانصد و شصت نفر
بودند درین سال نیز چند نفع قبل حسب احکام اعلیحضرت امپراطور روسیه جمعیست مملکت را بدقت سر شماری
نصت و سه میان حساب آمده است و در روزنامه عسکریه روس نیز نقل جمعیست دولت مزبور را مابین
نوشته اند این کلیتیه روس پانصد و ده هزار این کلیتیه مل فارجه در روس تگیناسی و پنج هزار سجا که نسبتاً
سجابت موروئی دارند یکصد و پنجاه و پنج هزار رعیت خاص شهری که از سر بار و ان معاف هستند چهار صد
بیت و پنجاه غیر با که باختلاف زمان در خاک روسیه مسکن دارند چهل هزار طوائف قزاق که در صحرا
ایالات اورال و دون و واکه و سحر اسود و بیکال و هم چنین المالی با سکر و قالموق و ولایان جمعیست شهری
مراتب و وسط و پست که اهل تجارت و اصناف و غیره شدند پنج میان اهل رعیت عام چهل و پنج میان طوائف
پانصد هزار جمعیست مملکت قفقاز یک میان و چهار صد هزار پادشاهی بولک که ممالک له باشد چهار میان و
هزار ولایت فینلانند یک میان و چهار صد هزار این روس که دینکی دنیا ساکن اند هفتاد و یک هزار مساف
دولت روسیه و چهار میان لگو متر مربع میباشند و ازین خرابا که بر او رد کرده اند جمعیست ملت روس در سنه ۱۸۹۰
چهل و سه سال دیگر باشد یکصد میان خواهد رسید دولت روس یکصد و دوازده ملت مختلفه است و بد وازده طایفه
تقسیم شده است بیشتر از همه این سکدون که مذکور و سندی باشند بعد بولک و قزاق و جماعت سردیان که در صحرا
استند طوائف مزبوره بهترین خاک مملکت روسیه را دارند و از آنجا که در این ممالک است برین سندان تری نورد

۲۱۶

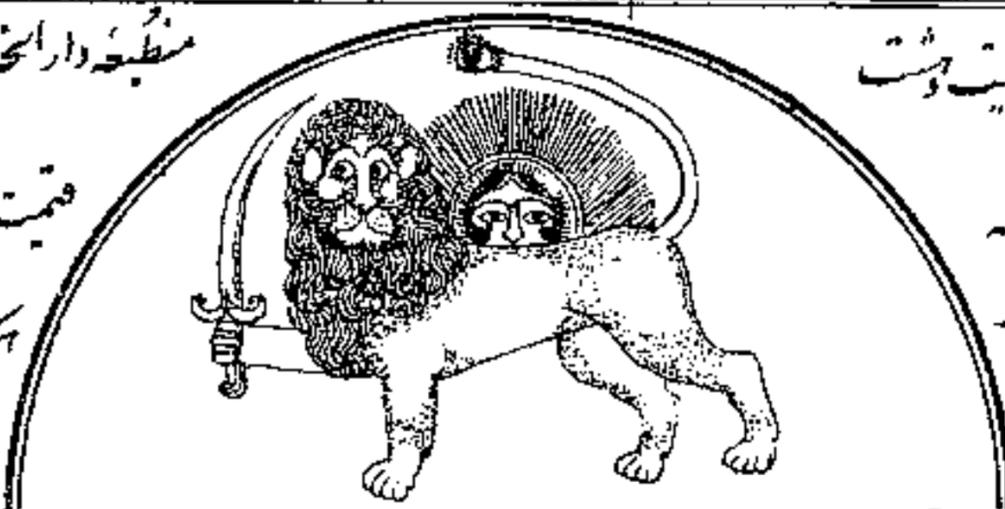
روزنامه وقایع اتفاقیه پنجشنبه ۱۰م شهریورماه مبارک مطبوعه در اسلام آباد

مطبوعه دارالخلافه طهران

تعداد سیصد و بیست و هشت

قیمت اعلانات
بر هر خط در هر

قیمت روزنامه
بر نسخه در هر

اخبار و احداث ممالک محروسه پادشاهی

دارالخلافه طهران

در این اوقات که ایام ماه مبارک رمضان است عموم مسلمین در مساجد و محافل طاعت و عبادت و نمازجا
و تلاوت کلام الله مجید قیام و اقدام دارند و در مسجد بزرگ شاهی و مسجد جامع و سایر مساجد دیگر هر یک
زیادار کافه انام و پیروان شریعت غزالی خیر الانام دست سید هدایای اعلام و فقهای ذوی القرب و الاحترام که
پیشوایان دین حسین و مروج ملت بیضای حضرت سید المرسلین صلوات علیه و علی اجمعین میباشند مالی و اعیان را
بطاعت و عبادت و بذل صدقات و ان نفق و نفق احوال عجزه و ضعف و اقدام با مورخین و ثواب ترغیب و تخریب
و بر راه صلاح و دستگیری راهبانی و دلالت می نمایند و هر روز بعد از ادای نماز جماعت در مسجدی و عظم و عظم
کوشش بوشن حضرات مجلین عبادت و صفوف جماعت را در مواضع و نضاح متعلق دانسته عموم نامسن نفق
به عای بقای وجود فانیس انجود و همایون سرکار اقدس ها یون شاهشاهی و از دیار دولت و شوکت مصون از
چیز دارند و با وصف کثرت حقیقت دارالخلافه مبارک طهران که هر سال دیگر بیشتر است کمال اقیقت و انظام
حاصل است و کسب یاری حرکت خلاف نسبت دیگری نیست خاصه در لبالی اجیا که تا وقت سحر مردم در مساجد
کوچها و عبور و مرورند در از منته سابقه درین لبالی اجیا حیوانات از بعضی الواط و او با شس پاره حرکات شایسته
بر بنا زعمه و غیره ظاهر می شد در این ایام فریوزی فرجام که با کمال اقیقتین است مطلقا از شرارت سسی و از اسرار
اسی باقی مانده است تا نزدیک سحر عباد الله سبحانه در گردش و بلوازم طاعت و عبادت و ادکار و او را
و استماع موعظه و احادیث مشغولند و هوای دارالخلافه مبارک که نیز خیاچه دروغه که شسته شسته شد در کمال خود
و صفای طاعت است و این اوقات او این شکستن کل سرج و موسم خرمی و خوبی هواست و عموم مالی دارالخلافه کمال
سکرانه و خرمی را از خوبی و طاعت هوادارند که با وجود بلندی روزها مطلقا عطش بر کسی تا شیری نکند و ناخوشی نیز از

۲۱۵۵

هیچ قسم بجهت الله در میان مردم ظهور ندارد (چون این اوقات ایام صیام است و اطراف دار الخلافه
 مبارکه طهران نیز با قضاوی فصل کمال صفا و خرمی را دارد لهذا سرکار اعلیحضرت آقدس طایون شاهنشاهی علیه
 ملکه سلطانه بعضی روزها برسم تقن و مشغولی خاطر مبارک موار شده اطراف دار الخلافه مبارکه را که در
 تفریح میفرمایند از چهارشنبه ماه مبارک تشریف فرمای سمت امیر آباد و آن اطراف شدند در راه
 میدان سب و دانی میان فوج ششم اردبیل مشکین ابو اسمعیل مقرب الخاقان نتیجه الامام العظام حسنعلیخان میر
 قشای آمدند اگرچه در ایام صیام فوج قاهره از مشق معاف و مخصی و لی چون محلی تازه از فرکتان آمد
 و مشق حجازی بطور جدید میدید فوج مزبور برسم تجمه شوقی که خود در مشق دارند و هم تجمه مشولیت ساعت
 عصر را تا دو ساعت پس خود در بیرون دروازه مشق می کنند در آن روز سرکار آقدس طایون شاهنشاهی
 ایدال همیشه ملاحظه مشق و حرکات آنها را فرمودند با اینکه ده روز بیشتر نبود که این مشق را میکردند و کمال
 خوبی مشق حرکت با شیپور بودند و حرکات آنها و اتهامات مقرب الخاقان مشارالیه در نظم مشقان
 و مطبوع خاطر ملوکانه افتاده مقرب الخاقان مشارالیه مورد عنایت و نوازش آمده باخاد و افراد فوج مزبور هم نعام
 ملوکانه التعمات کردید) در مختصای که ششم بمجلسی در روزنامه نوشته شد که جناب فحامت نصاب فرخ خان
 امین الملک سغیر کبیر دولت علیه ایران در پارس پای تخت دولت فخریه و نسه نظر باذن و اجازت و محتاجی
 که از جناب اولیای دولت علیه است با جناب چارلس بارون کادلی وزیر مختار دولت فخریه مجلس مقیم پارس
 در خصوص رفع برودت حادثه و رجوع مسالمت قدیمه باین دولتین ایران و این مجلس چند مجلس گفتگو کرده قرار
 صحیح باین دوین ذی شکتین مہسنی برپا زنده فصل که بعضی در باب قرار کار افغانستان و بهرات و بعضی در
 مستلقات تجارنی و بعضی در مواد التفاقیه و کلیه امور و احوال بطور بود داده بودند مصالحت نامه از طرفین تحریر و کتبه
 مصالحت نامه مرقوم را عالیجاه محمد مسراہ زبیر خان میر تپ با بر اختلاف مبارکه آورده بنظر اولیای دولت
 علیه و بعد از خط قبول و امضای سرکار اعلیحضرت آقدس طایون رسید و بهر غیر انار مزین کتبه تصویب
 عالیجاه جهانبگیر خان العاد بقدر کردید که در اینجا با اولیای دولت انگلیس مبادله شود چون پاره و وعای شوقا
 در مصالحت نامه دولتین مؤتمره و مرقوم بکنند و در آن مواد باید ما مورین دولتین گفتگو کرده قرار
 و از اینجا که و کلا و اولیای دولت انگلیس زیاد طالب استحکام روابط دوستی و رفع برودت و احوال فیما بین
 دست جناب فحامت نصاب فرخ خان امین الملک کبیر دولت علیه را که در پارس بود بلند پای تخت دولت انگلیس
 دعوت کردند که بتجدید وظایف ملت و تشدید روابط صداقت تقدیم نموده رسم مصالحت باین
 فخریتین را استحکام داده با جناب سغری الیه نیز نظر باذن و ایام مطلقه که از اولیای دولت علیه داشت دعوت و کلا

۲۱۵۶

د اولیای دولت انگلیس قبول نموده بموجب خبر اجمالی که از راه سیم تعرف باسلامبول رسیده و از اسلامبول
 نوشته بودند در عصر شهر حیب با واپور مخصوص و هماندار از دولت انگلیس جناب معزی الیه روانه
 و کمال لوازم کرام و احترام در واپور و محل های اقامت از جانب نامورین انگلیس عمل آمده در ورود و در بند
 تشریفات موافق شان معنی و بعمارت عالی بسیار خوب که قبل از وقت جهت منزل جناب سفیر کبیر از جانب
 اولیای دولت و وکلای عیث ارسیده و تخصیص یافته بود ساعت از روز رفته در نهایت کرام و احترام
 وارد گردیدند و وقت عصر همان روز از جانب اعلیحضرت ملا انگلیس جناب سفیر کبیر را اخبار شرفیائی کرده
 و با رسوم و شکوه مقرره شرفیاب شده اند و بفاصله یک شب بعد از ورود از جانب اعلیحضرت ملا ترتیب
 ضیافت برای جناب سفیر کبیر شده و جناب معزی الیه با عزت و اجلال بضیافت رفته و در آن مجلس بسیار
 خوش گذشته است اگر چه در اول دعوت از جانب سفیر کبیر پانزده روزه وعده خواسته بودند لکن
 تعرف این اخبار در هفتم شهر شعبان بود و این قرار کو یا بیت روز بوده است که جناب معزی الیه وارد
 لندن شده اند و اکثر روزها را در ضیافت اولیای و وکلای دولت انگلیس بوده و در هر مجلس بسیار حرام
 می نمودند و چندی نیز محض تفنن و سیاحت بنا داشته اند جناب معزی الیه را در آنجا نگاه دارند و درین بین هر چه

نامتای در امر مصاحبه بوده است با تمام برتند سایر ولایات (کرمان)

از فرار یک در روزنامه کرمان نوشته اند امور ولایات اخین مرآت نواب مستطاب عالی و الدوله
 حکمران ولایات قرین کمال نظام است و نواب معزی الیه در حصول امانت و نظم امور نوکر و رعیت مواظبت
 تمام دارند فوج خلیج ساوه را حسب الامر نواب معزی الیه عالیجاهان میرزا علی اکبر شکر نویس و میرزا محمد
 غلام میچیمت سان دیده و جوشان را پرداخته با اتفاق عالیجاه جانمحمد خان سرشنگ خود نامور
 شده از کرمان روانه شده اند فوج کلهر ابوالکحیمی عالیجاه زین العابدین خان نیز بشهر احضار
 شان دیده و جوشان پرداخته شده روانه در بار محفلت مدارها یون شاهشاهی گردیده اند
 فوج زنگنه ابوالکحیمی عالیجاه محمود خان نیز بشهر کرمان احضار شده و سان داده همه روز
 مشق و قراولی پها شدند و هم چنین فوج کوران کردی ابوالکحیمی عالیجاه ملک زخان نیز حسب الامر
 با آنجا آمده سان داده همه روز مشغول مشق شدند توپخان نیز با عالیجاه فرج الله یک با و خود
 میدان توپخانه روزها مشغول مشق شدند از سواره و پیاده ناکلی ابوالکحیمی جناب آقا سید احمد که حسب الامر
 عماد الدوله مستحق در طرق و سواران کرده بید شرح الی سراب حاجی آباد بجهت و حرب مشغولند که
 و سرزدین راحت کرده بمنزل برتند

۲۱۵۷

فارس از قراریکه در روزنامه بند عباسی نوشته اند در نوزدهم ماه حیب بخاره از این قسم درنگ
بند عباسی ارشدت طوفان و لطافت امواج دریا شگفته محموله اش هر چه بود بدست آمده بی نقص و عیب
کردند و بخاره عرق گردید (دیگر نوشته اند که در روز عید سعید سلطانی و نوروز فیروز بجهت منبت شکوه دولت
ابدت اجرای شیک توپ کرده اعالی دادانی بلوارم جشن و شادمانی پرده آینه مراسم عیش و سرور آرد
مربور بطور خوب تقدیم نمودند) (دیگر نوشته اند که چند نفر از امالی مجال سبجه لار با میرز الطیف الله باش خود
مخالفت کرده بودند دسته سربازان لار مأمور تا دیب آنها شده از اتفاقات در عرض راه بدزدانی که مال
حاج علی رضای جهرمی و سایر قافلله جهرم را در گردنه هرگز زده و بغارت برده بودند بزخوره مأمورین از
دوشت آنها دریافت مفاد يعرف البحر مونس بیجا هم کرده در مقام استرداد اموال مسروقه از آنها برآمده
سارقین چون بقدیمت و تقرب بوده اند بجهت خود مغرور گردیده تقدیم تقابل پیش آمده بودند با هم زد و خورد
دو نفر سرباز زد و دو نفر از زوان مقتول و سه نفر از زوان دستگیر گردیده باقی فرار برقرار اختیار
از اموال مسروقه همراه داشتند بجا کشته شده جان تنگ پا بدر برده بودند مأمورین اموال مسروقه را بطار
فرستادند که بصاحبان آنها تسلیم شود و مخالفین میرز الطیف الله نیز که این سربازان را مأمور تا دیب آنها بودند
بعد از شنیدن خبر آمدن سربازان محالی که سکونت داشتند با طرف فرار کرده متواری شده اند و بواسطه
امیرزاده حکمران آن صحنه نیز نیامده محال سبجه نوشته اند که مرآت نظم امور محال سبجه بوده است
نواب شیری الیه باشد) (از قرار تقریر تجار بند عباسی که با دارالعباده یزد داد و ستد دارند مذکور بود
که اشرفی تومانی سابقا در یزد تزل کرده بنده هزار و پانصد و نینار معاظمی شد در این اوقات که بز
حکم اولیای دولت علیه تقریر شده است که تجار یزد ریال سجاج نقره ستند و با اشرفی معاظمی
اشرفی باز قهار اول آمده و بیک تومانی رواج است و داد و ستد میشود و امالی ولایت یزد نیز از این
شکر و خورسند بوده اند) (دیگر از قرار خبری که از دست کرمان به بند عباسی رسیده و در روزنامه
انجا نوشته اند قسطنطنیه کرمان که بکلا شکر آمده بودند از انجا بچیرفت مرحتب کرده و در انجا با
اقامت دارند تا بدینچه حکم شود معمول دارند و چند جواز سوار از سعیدخان رودباری و میرعلامین
جمال با رزی بست بندر کراچی فرستاده شده است که از انجا و خبری بانها برسانند
(دیگر در روزنامه شیراز نوشته اند که نواب مستطاب موبد الدوله حکمران مملکت فارس در شهر از
مباشند و در نظم امور ولایت و رفاه حال رعیت و انجام خدمات دیوان قدر نشان اعلی اتمایات
کافی بعمل می آورند

۲۱۵۸

اخبار دول خارجه

جمهوری که سیفا ار چند وقت پیش ازین تاکنون بمسئول بر بعضی ارباب و جو علیا نشان بقدر کفایت حاجت
 نمی شود و سال بسال رو بترتیل بوده در این اوقات نسبت درجه رت رسیده است و از اینکه رفته رفته
 عاقبت این جمله منتج حصارت کلی خواهد شد بجهت رفع ضرر و صلاح این فقره درین روزها جمهور را بهم باالت
 توانیک را که در تحت حکومت آنها درجه شمالی قطع میکنی دنیا واقع است بمسئولیت و منفی که در تحت
 پول این ولایت بجمعیکی دنیا و اگر کرده اند (در روزنامه های سابق در باب بحث انامالی بکلیس در خصوص
 جنگ بکلیس با چین نوشته شد که آن مجلس بجهت بحث کلاهی ممتنی ختام پذیر شده اعضای مجلس متفرق گردیده و قرار
 انتخاب و کلاهی جدید ارتت شد که مجلس ثانی انعقاد داده و آن مخصوص مجدد آمد اگر شود بعد از متفرق شدن
 مجلس اول بجهت ملاحظه بعضی محاسبات یک قومسیون تشکیل نمودند و مقارن اختتام آن در مجلس مذکور
 اعضای جدید ممتنی متفرق گردید در این اوقات که قومسیون مذکور ختام پذیر شده و بجهت اعضای مجلس ممتنی و کلاهی
 جدید از هر شهری بسای تحت لندن آمدند و مجلس ثانی انعقاد یافت از جانب کلاهی ملت سر وی که از جانب
 انامالی لندن وکیل و مقدم و کلاهی ممتنی بود در باب مواد مهمه مرقومه با جناب لار دپارتمنتس بکلیس مبارت نمود
 و اسکالانی که انامالی ملت داشتند بیان نمود جناب لار دپارتمنتس اسکالات مزبور را ایراد جوابهای ممتنی کرد علاوه
 بر آن مصدق حسن خدمات مشهوده خود را تحسین نام از انامالی اگر محال ابراز نموده نظر باین احوال نوشته اند که اول
 امور مهمه در مجلس مزبور بمخواه جناب لار دپارتمنتس صورت احکام خواهد یافت (که در سیم تفراف بکبرت
 در روزنامه ها نوشته شده است که بجهت مخابره و پیغام از شهر بشهر و ولایت بولایت حروف تپچی و علامات دیگر از
 ساخته و هر یک برادر سیمی نصب کرده و آن سیمها را بقیر اندوده که از رنگ و رطوبت عیب نکند در دریا از تاب
 حسی از زیر خاک تا بقصد می کشند و هر یک ازین سیمها هر حرف و علامتی که در آن سیمس منضوب است در این سیم
 بعینها همان است و در هر طرف کارخانه است و مباحه مخصوص دارد و هر کس میخواهد پیغامی را سیم تفراف بنویسد
 کارخانه مطلب و را بسجروف و مقلعه در آورده بر تپ مطلبس حرج الماسس را بسجروف ممتنی سیمها منضوب مخصوص
 الماسس بر سیم از آن سیمس که بخواه فرسخ یا صد فرسخ یا بیشتر مسافت داده بقاصله دو یا سه یا چهار دقیقه
 و بعد برق تپس حتمی کند میباشد آن کارخانه که مرقب و وصول جز است حرف و علامتی را که برق تپس از
 میچمد در صفی نوشته صبط میکند بعد از اتمام بخواند و مطلب معلوم میکند و اگر جوابی دارد باز همان تفصیل ازین
 میشود اگر چه تاکنون محنت آن روز بروز بیشتر ظاهر میگردد و زیاد تر بجهت سهولت رسیده است ولی چون کل
 سیمها حروف بعینها نیست بلکه بعضی را علامات و اشارت مخصوص قرار داده اند و در تفهیم و تفهم آن بعضی اوقات

روزنامه وقایع اتفاقیه و تاریخیه شهر مبارک منارستان بون بیلان

نزد سید و بیت و نه

منطقه دارا خلاقه طهران

قیمت روزنامه

قیمت اعلانات

هر نسخه ده شمر

هر شماره

اخبار و احداث مالک مخروپه و شاهي

دارا خلاقه طهران

چون چند سال است که کسبه و اصناف ماه مبارک میضان را نقایس و بلورات و امتعه و سبب در میدان جدید مشهور بسزیه میدان چیده علاوه بر حجرانی که مستمر آدکالین بلور فروشی و غیره است سایر کسبه و اصناف در ایام ماه مبارک در اینجا جا در زده و حجره و دکالین ترتیب داده و میان آنها صنایع و بدایع غریبه و انواع امتعه و پارچه گداشته میروند و چون این میدان بحسب روح و فضا و خوبی مکان و قرب در بنجانه مبارک که از جای دیگر است که در ازمنه سابقه کسبه و اصناف در اینجا جمع میزند سال بسال کسبه بیشتر میگردند و مشغولیت روزه داران زیاد تر فراهم می آید سرکار اعلی حضرت آقدس باریون شاهنشاهی خلد الله علیه و سلطانه خواجه میرزا محمد تقی و تماشای آنجا و شرف اندوزی کسبه و اصناف از زیارت وجود فایض انجود لیلو کانه تشریف فرمایید منور میشوند در روز شنبه ۲۴ این ماه نیز بقرار معمول در اینجا تشریف آورده جناب شرف امجد رفیع صدرای و سایر مقربان و خواص خدمت شرفیاب حضور مبارک بودند ساعتی در اینجا گردش و تماشا فرموده نقایس و اشیاء که در حجرات و دکالین چیده شده بود بمعرض عرض حضور باریون در آمده بعضی اسباب بلورات و غیره از قبیل چمن پراغهای طرح تازه و سایر که پسند خاطر اقدس آمد بخریداری آنها شارت فرمودند و اصناف کسبه از زیارت وجود فایض انجود باریون کمال خرقی و حرمی بهم رسانده تقدیم شکر گذاریدند و بعد از بیخروج تماشای میدان منور و این بندی حجرات و انعام و ان بارباب استحقاق بارک مبارک که سلطانی معاود فرمود (عالیجاه محبت و نبالت همراه کنیاری لیکو ف و بر صاحب مضبان دولت بهتیه روئستید که از جایگاه جلالت و امارت تائب کنیسیار باراسنی جایشین جریذیه بجهت بلاغ ذریعه جناب سخی الیه بجهت در رسم بلور اعلی حضرت آقدس شاهنشاهی خلد الله علیه و سلطانه با منور در بار باریون شده بودند و تقصیل درود نگاه مبارک و جنابان

۲۱۶۱

سایر ولایات) (آذربایجان از تواریک در روزنامه تبریز نوشته اند از حسن
 توجهات اولیای دولت قاهره امور آن ولایت در کمال انتظام است و انانی ولایت آسوده حال
 بدعا کونی ذات اقدس بانیون شامهای اشتغال دارند و نواب مستطاب هزاره و والایان نصره
 فیروز میرزا حکمران مملکت آذربایجان هر روز در دیوانخانه بزرگ نشسته بفرق و داد مردم
 کامل نمایند قبل از ورود قدیمی فدوی دولت ابد است مقرب انخاقان مؤمن سلطان میرزا انخاقان
 وزیر نظام و پیشکار کل آذربایجان با ولایت کندیم تعمیر داشت و سایر ماکولات نیز کم یاب بود
 بصورت پیدا شد و مردم سبزه آمد و اغلب دکا کین جیازی بجه نبودن کندیم سبزه شده بسیار
 در یکدشت مقرب انخاقان مشارالیه در شای راه بولایات تحت و خلخال و غیره قدغن آکید
 کرده بود که غله زیاد حمل و نقل در سلطنت تبریز نمایند بعد از ورود بته تبریز متوالی و متعاقب کندیم
 مزبور ویرجاها آورده اند و در تبریز و وزیر هم رسانده بجه الله رفع عسرت و پریشانی خلق کردید
 هموم اهل ولایت از وضع و شریف و غنی و غیر این جمله بسیار راضی و شاکر و دعا گو میباشند و
 معزی الیه روز ما را در اطلاق نظام بسته با ستعمار نواب مستطاب نصره الدوله امور ولایت
 و نوکر و نظام سایر مهمام دیوانی را فیصل میدهند مقرب انخاقان میرزا مصطفی قلیخان با مستوفیان
 در دفعه خانه مبارک نشسته بحاجات و معاطات دیوانی و داد و ستد مالیات رسیدگی نمایند
 و مقرب انخاقان حاجی میرزا محمدخان دبیر مهمام خارجه آذربایجان روز ما در الهاقی که در در خانه
 معین است نشسته و بدقت و اتمام تمام با مورات خارجه که از قونولها و مامورین خارجه آنها میشود
 رسیدگی میکند) (نواب هزاره نصره الدوله آدمی بکنا رود در اسن مامورین بودند که از افراد خانهای تبریز
 بیکر که احتیاج تعمیر داشته باشد تعمیر نمایند و هر جا هم که بنا و احداث فراول خانه جدید لازم باشد احداث
 نمایند و سر تا سر آن سرحدات را بواسطه وضع فراولها و مستحقین مصبوط و تنظیم سازند و نیز آدم
 با استحضار از ارباب قلم ماموران سرحدات که رسیدگی تمام بحقایق امور سرحدات نموده روزنامه
 طومار صحیح نوشته بنظر کارکنان مهمام مملکت برسانند که بعد از اطلاع و اذنی بر حقایق احوال اگر نظم
 و فراری در امور مزبور لازم آید بگذارند تا عیب و نقیصی در هیچ باب و شرح خصوصی باقی نماند و در
 داده اند که ما همی دو دفعه اتفاقات امور ولایات آذربایجان را احکام روزنامه کرده بته تبریز
 و مقرب انخاقان محمودخان میرنوح که حب احکام اولیای دولت قاهره مامور دار سلطنت تبریز شده
 بوده و او کردید و مشغول نظم افواج قاهره میباشد

۲۱۶۴

اخبار دول خارجہ

سندھ ملک نوشاتل کہ مابین دولت پرستہ و جمہوریہ ایوچرہ کہ سوئس نیز نیشا مندر شناع فدر نوز
 ختام پذیر شد است اگر چه جمہوریہ ایوچرہ بنا بر خویش اعلیحضرت امیر اطوار استیرہ طرفداران پرستہ
 کہ در ایالت نوشاتل گرفته و محسوس نموده بودند مخص و آزاد کردند ولی ہوز نیشنل برودت مندر نشد
 و باصلاح کلی نیامد است) (از اخبار ریشکی دنیا نوشتہ اند کہ جمہوریہ مالک شمالی ولایت مزبور ولایت
 ساکور در اکہ در خلیج کی فارینا واقع است ہول خریدہ اند) (دیگر از انگلیس نوشتہ اند کہ کھر و گلای کھس
 اند شہر ہی دولت مزبور اتجا شدہ و بی پای تخت لندن بچہ اتفاقا مجلس شورت آمدہ اند چہا رخصہ
 و حسب الرای و گلای مزبور کہ در امور واقعتی دارند منتہم بہ قسم کردیدہ اند) (دیگر نوشتہ اند کہ در
 لندن کونت کلارندان و کونستس کلارندان صنیعتی بزرگ برای جناب فرخ خان امچی کبیر دولت علیہ
 و اتباع معزی الیہ نمودہ شمار سنگینی بچہ بزرگ احترام ترتیب دادہ اند) (لارڈ سیر امچی کبیر دولت
 انگلیس کہ نامور ریشکی دنیا بود بشہر و آسین تن یکی دنیا وارد شدہ و در چین پذیرائی اعظام نامہ سفارت
 خود را برینس جمہور دادہ و مذاکرات و دستاورد بچہ رعایت شرایع دوستی و اتحاد طرفین بیان
 در باب نظم امور مالک ریشکی دنیا وسطی کہ ماکینکو مابین دولت انگلیس و یکی دنیا شمالی بود
 بدقت تمام رسیدگی کردہ شرایط جدیدہ خوانند گذارد) (دیگر نوشتہ اند کہ جانی از راہ آہمی
 یکی دنیا شمالی در بین جمہور کا کہ بچہ سکتہ و بقدر صحت اتفاقا آدم تلف کردیدہ است
 (اعلان نامہ کہ از جانب حکومت چین در باب جنگ کردن با انگلیس نشر شدہ است در روزنامہ
 لندن ترجمہ کردہ و اینکوز نوشتہ اند مالی و مکتان کہ در مالک چین قامت نمودند چندی قول
 نسبت باستقلالیت حکومت داخلہ رت و اجرائی فتا دکرہ بشہر کانتان هجوم آوردہ بعضی
 جالی آن شہر را آتش زدہ اند و بعد از آن بچہ آثار شجاعت و بہالت قشون چین کہ بر شادت مشہور
 و معروف اند فرار کردہ اند و بسیاری از انہار وان بمقدارشان در زندان تہا فرار گرفتہ اند
 ہر کس یک فرنگی را در این ولایت ببیند ہوزا بیدا ورا بزند و بکشہ جو کہ عک کر بگری و بزی فتح کنندہ
 و فرزند از جنہ تعداد و شمار مالک چین بچہ بہا و ستادہ میشود بان جنہ درین جنگ ہر کس
 و جاتا فدی بودنش از جملہ فرایض است ای مالی چین کسی کہ انہوش محیط جان دافسان از جملہ
 نور چشم او ذرہ اتجا کردہ و مقدر ہجو و از الہ نجوم و بیات بنظر غیبی یعنی خاقان اقا لیم چین و مالک
 چین از فرنگیان کہ جز لایبجری مینا از رغبت تربیت صرف نظر نمودہ است باین جنہ بعد ازین باید

۲۱۶۵

همه با سبب است (در ممالک فرانسه چنانچه در سایر دول نیز معمول است بمالیات
مقرره از جانب دولت اراده شده بود که مسبقی علاوه نمایند در این باب از جانب اعلیحضرت
لوکلای مجلس چند دفعه گفتگو شده و اتفاق آراء همی میسازد بود تا در انعقاد مجلس مشورت که دکلائی
دولت جسع آمدند و نوبت مذاکره این مطلب میان آمد و تراید و ترقی مالیات باین صورت از جانب
مجلس تصدیق شده قرار دادند که این مسبقی که منظور شده است بقویا بنیهای ممالک فرانسه
و تقسیم شود) (در محاربات سابقه دول در فرم سبجه مصارف لازمگرا فرست ما سورین
در اسد مبول و محالات دیگر با تجار و تبعه دول مختلفه بعضی چیزها را بقونظورات ربط کرده بودند بعد
وقوع مصالحت آن قونظوراتها بهم خورده و آن دفاتر برچیده شده هر کس بکمان و محل خود غربت نمود
چند وقت پیش ازین بعضی از اصحاب مطالبات بموجب قونظوراتهای خودشان سبجه استحصال
خود پیاریس قده و بد دولت فرانسه بیان کیفیت را نموده اند از جانب اعلیحضرت امپراطور فرانسه
حکم شده است که بچاه و نهلمین فرانسه از خزان مخصوص این دعاوی بیرون بیاورند که بر کدام این
اشخاص که حق خود را ثابت نمودن و آن وجه حق او داده شود) (در روزنامه های سابق نوشته شده
بود که سبجه تحصیل فنون متنوعه با اذن دولت رسیده با سفاین مسلوبه سبجه سیاحت در سواحل
هند و چین و سایر جاهای جمعی از اهل سار و دینه فرستاده بودند در این اوقات از جانب دولت
یک قطعه فرقیین معین شده که اکثر محال دنیا را گردش کرده تحصیل راه تجارت نماید و جمعی در کشتی
منویر سبجه این کار روانه شده اند) (چنانچه در روزنامه های سابق نوشته شده بود قایم مقامی ایالتین
دومبار ویا از جانب دولت سبجه بخرامش سبجه محول است و سبجه آتیه بر صابنه و این دو ایالت خیلی مهم و آبادان دیده
و گذشته این سبجه بچاه و سبجه فقط بر تبه لوانی در سبجه عسکریه بوده و محاربات متوالیه تجارت غیر نمندی نموده و سبجه
حال از نو در سال متجاوز است چند وقش ازین سبجه استخفا و مخضوف بودن از قایم مقامی این دو ایالت
مخصوصاً از دولت سبجه سبجه عسکریه کرده بود و اوقت قبول شد منوخر اعلیحضرت امپراطور سبجه بر خود
جناب ارشد و قیاسیهین ایالتین مرقوم قایم مقام نموده و جناب سبجه سبجه را بویینه خویش
سامی حمیله او در امور کلیه عسکریه که در این مدت دولت و ملت آنا خیر و منفعت او ظاهر گردیده
او در خد قبول یافت و او را از خدمت دیوانی معاف نموده سالی سبجه و بجز از توالت
از دولت سبجه معاش و تخصیص یافته و یکی از عمارات خاص اعلیحضرت امپراطور سبجه سبجه
معین گردید که بعد ازین از خدمت معاف و بجا سبجه محول باشد

۲۱۶۶

روزنامه وقایع اتفاقیه تاریخ پونجم خرداد چهارم شهر شوال المکرم بولسان سیدان سنه ۱۲۷۳

نمبر صد و سی

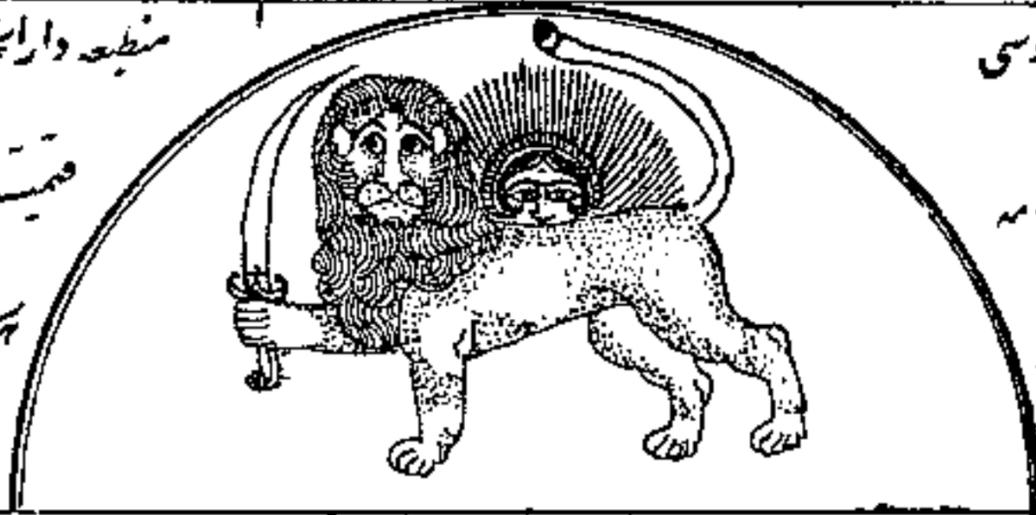
منبعه دارالخلافه طهران

قیمت روزنامه

قیمت اعلانات

هر نسخه ده شایر

هر خط ده شایر

اجبار و احکام مالک محروسه پادشاهی

دارالخلافه طهران

سابقاً در روزنامه مورخه تاریخ ۲۰ شهریور ۱۲۷۲ تفصیل انعقاد عهدنامه دولتی و دوستی در بین
 ویشوکتین ایران و انگلیس توسط سفیری که برنجی جانین در پاریس و آوردن عهدنامه مبارکه را عالیجاه محترم
 زبیرخان سرتیپ و نایب اول سفارت بزرگ دولت علیه بدر بار کرد و در مدارهای یون سمت نگار شریف یافت
 چون عهدنامه مبارکه فرابوره باقتضای مراعات دوستی کامله قدیمه دولت انگلیس و احکام مبانی مرادیه بود
 آیات مقبول رای اوزر کوکانه اعلیحضرت اقدس هاپون شاهنشاهی دامت شوکتها و سجد و مهر مبارک امضا و تصدیق
 و جناب جلالت اب شرف امجدار رفیع صدر اعظم اعظم نیز خط و مهر فرموده مصحوب عالیجاه محترم به همراه جناب
 سرتیپ موافق نص صریح عهدنامه میبوی که عبارت در بغداد مبارکه شود و از شدت بجز از ورود مسافر الیه
 ورود جناب جلالت نصاب مستر موره وزیر مختار دولت انگلیس مجلس سرتیپ داده شده از طرف جناب
 معزی الیه و صاحب منصبان سفارت عموماً از طرف قریب الشرف دولت علیه عالیجاه محترم بحضور آنجا تابه میرزا
 ابراهیم خان کارپرداز اول و مخصوص دولت علیه مقیم بغداد و عالیجاه محترم سر له جناب سرتیپ حضور
 رسانیده عهدنامه مبارکه بانچه که با امضا و تصدیق اعلیحضرت پادشاه انگلستان رسیده بود که بعد اولی در
 بعد از آن متعاقب شده و بیابین جناب معزی الیه و عالیجاه مشارالیه تاریخ هفتم شهر رمضان المبارکه صادر گردید
 و در بیستم شهر نور عالیجاه مشارالیه عهدنامه مضی شده دولت انگلیس را بدر بار بعد از مدار هاپون آورد و در
 این خدمت که از اواناشی شد بندگان اعلیحضرت اقدس هاپون شاهنشاهی دامت شوکتها و سجد و مهر مبارک
 فرموده که قطعه نشان سرتیپ از درجه دیم و بکتوب خیمه برسم خلعت باو عنایت شد ازین بعد بیابین
 ویشوکتین ایران و انگلیس کمال دوستی و مودت موجود و تبعه و رعایای آن دولت در هر جای خاک این دولت

۲۱۶۷

با احترام کامل میسر است و وقت عبور در مرز نمایند و مقرب جناب مغزی الیه با اجزای سفارت دولت
انگلیس و قونسولهای آن دولت معاودت سجاک دولت علیه خواهند کرد و قونسولها و مأمورین دولت
در شرف حرکت و بقام مأموریت خودشان سجاک دولت انگلیس خواهند رفت و حصول عهدنامه مبارک
کاملاً در اندک وقتی از طرفین مجری خواهد گردید

نظر بخوبی و صفای باغ جدید نظامیه و فوراً احس خاطر اقدس بپایون شاهنشاهی در حق جناب اشرف امجد
صدر اعظم افتخار و جناب فحمت نصاب نظام الملک عنایت باغ مزبور فرموده در روز شنبه بیست و ششم
رمضان المبارک تشریف فرماید از جانب جناب معظّم الیه و جناب فحمت نصاب نظام الملک
تقدیم قربانیا و یکس و پای انداز بطور شایسته و خوشه سایر مطلقان و وابستگان ایشان نیز مراسم
اجل آوردند و شب را نیز توفیق فرموده افطار و سحور را در آنجا میل فرمودند و بر وجود فایض اسجود بپایون
بسیار خوش گذشت گذشته تقدیم خدمات آنهاست و مقبول خاطر ملوکانه افتاده روز جمعه مبارک مبارک سلطانی
مهر تسلط عظمی (در روز دوشنبه که یوم غره سوال و عید ماه مبارک رمضان بود بقا
احیاء بزرگ اعلیحضرت اقدس بپایون شاهنشاهی خلد الله ملک و سلطانه باسلام عام دادند اعظم و اعیان
چاکران در بار بپایون از سران و صاحب منصبان نظام و خوانین عظام و ارباب تعلم و غیره اول مجلس جناب
اشرف ارفع بدارت کبری و دکالت عظمی آمد و صرف شربت و شیرینی نمودند و بعد از آن بسلام اعلیحضرت
اقدس شاهنشاهی رفو تحت مرمر و بوانخانه بزرگ بفرمودند فایض اسجود بپایون ریب و زینت یافته
سر تا سر و بوانخانه مبارک از اهل سلام و بقدر کنجایش از آحاد توپچی و سایر صفوف بسلام مرتب شده
سنگ توپ و زنبورک بفرمودند اعیان اجری گردید و عالیجاه خطیب باشی ادای خطبه بلیغ بنام اقدس
و احتشام بدعای بقای دولت و از دیار شوکت روز افزون نموده عالیجاه میرزا محمد علیخان سمس التمر
قصیده عراق در تهنیت عید برشته نظم کشیده بود در پیشگاه حضور مهر بطور مبارک معروض داشته مورد
الفتاح گردید و سرکار اقدس اعلیحضرت شاهنشاهی جناب بدارت عظمی را مخاطب با خطابت حضرت
فرموده فصلی از خوبی هوا و خوش گذشتن ماه مبارک رمضان فرمایش فرموده سلام منقضي گردید (اگر چه در
روزنامه سابق رفتن جناب مقرب انخافان شرح خان امین الملک الملی کبیر دولت علیه بلذون پای تحت دولت
بکلیتس و عمل آمدن لوازم تشریفات و توقیرات سفارت کبری از جانب اند دولت بطور اجمال از فرار اجنا
روزنامه های و کستان نوشته شده است لکن این روز ما جناب مغزی الیه بطوریکه تفصیل در و خود را بلذون
نوشته بود ازین قرار است در شب ۴۴ رحب المرجب وارد دربار دولت انگلیس شده از جانب اند دولت

۲۱۶۸

پذیرائی و اکرام و احترامات را بطریق شایسته نسبت به سفارت کبری تقدیم رسانیده اند روز بعد با کالسکه مخصوص
اعلیحضرت پادشاه و بیجاها انگلستان جناب امین الملک و سایر صاحب منصبان شرف حضور ملوکانه ^{شاهزادگان}
در یافت کردند مراسم حرمت و مهربانی و اعزاز بعمل آمده جناب معزی الیه جنابان جلالت آبان صدر اعظم ^{عظما و وزراء}
امور خارج آن دولت را دیدن کرده روز بعد جناب معزی الیهها بیازید جناب امین الملک آمدند بعد از آن
کل رؤسا و کلاهی دولت نخلیس در دیدن جناب امین الملک کبری این دولت سبقت کرده در رسوم موافقت و صفوت
بطور آورده جناب معزی الیه ایشان را بارزید کرده شب و قدیم در و در مجلس شمس شهر که کل وزرا و اعظم
بودند سفارت کبری را ضیافت کرده اند و وظایف احترام را منظور نموده اند چهار شب بعد اعلیحضرت پادشاه
با فرودگاه انگلستان جناب امین الملک و اجزای سفارت کبری را و عده شام گرفته لوازم حرمت و نفقت
ملوکانه نسبت به ایشان فرموده اند وقت شام نواتب عالیه دختر بزرگ اعلیحضرت ملکه بقاعده یوروپ
دست جناب امین الملک را گرفته با او شام آن اعلیحضرت حاضر شده اند و جناب معزی الیه را در
خودشان پهلوی نواتب معظم الیهها داده اند و جنابان جلالت آبان صدر اعظم و وزیر امور خارجه و سایر
اکابر و روسای دولت مشارا الیهها در محفل ملوکانه حاضر بودند جناب امین الملک کبری معزی الیه را با غلبه جای که
تماسگاه بود با کمال احترام تماش و تغن برده اند در دو فرسخی شهر توپخانه سوار شده اند دولت را که
و دیشر میگویند و محفل توپخانه و کارخانهای حربی دولت نخلیس است جناب امین الملک را دعوت کرده
عالیجاه محبت مسرا و همس صاحب که رئیس توپخانه بود با لباس رسمی حاضر شده با کل صاحبان
توپخانه با موزیکان سلام نظامی و احترامات عسکری را بعمل آوردند و شام مستقامه که مخصوص توپخانه سواره
انهاست نمودند و بطورهای مختلف در صحن تاخت شلیک کردند و همچنین کجاخانهای آن دولت بالواری
اکرام تماش بر دند و مراسم دوستی و اشخاص و ملازمه اعزاز و احترام را رعایت نمودند (از آنجا که رای
جهان ارای سرکار اعلیحضرت آه سس بهایون شانشاهی دامت شوکه و ایها پر اجزای خبرات و مبررات و
البغای باقیات صحاحات و تعمیرات و مرمت کاری قباج مستبر که و آثار خیریه و تمهید موجبات رفاه
و آسودگی بر ایاد و رعایای ممالک محروسه و بندگان خداست بنابر علییه بر حسب اشاره علییه ملوکانه خواهی از
دیوان اعلی برای مصارف تعمیرات بقعه مشوره و روضه مطهره سرکار فیض آنا حضرت معصومه علیها السلام
الاف العجه و لیشنا و ساختن مترو در خانه شهر قسم دست پیل دلاک و تعمیر خود پیل و کار و انشای
مرحمت شده بود که بصواب دید و استقام و مراقبت مقرب الخاقان ذوالفقار خان حاکم ولایت قم و سایر
سجوبی و احکام تمام ساخته شود مقرب الخاقان معزی الیه هم کمال سعی و مواظبت و سرکشی را در انجام

۲۱۶۹

کارهای مزبور در دو سه روز سرکشی هر جا کرده بمقتد و مرتب هم قرار داده است که پس دلاک آمد بخارا
سرکشی نماید و ایشار الله تعالی کل تعمیر بنشیند بسی و استقامت مقرب انخافان ایشار الیه سمت انجام خواهد یافت
سده و ده خانه شهر این اوقات در نهایت استحکام با تمام رسیدند از بیم فرسخ شهر مانده جمیع سدر با
و ایشار روح تا انتهای شهر منفع و مضبوط بسته اند بطوریکه دیگر چون الله احتمال منصرف سبیل شهر
نیست و باعث دعای امانی آن بلده و مترو دین و زارین بر مزید عسر و دولت و شوکت شاهنشاهی گشت
و تعمیر است پس دلاک و کار و کسبهای انجام هم قریب با تمام است و سعی جمیده و مراقبت معزی از طرف
و محکم تمام ساخته میشود (چون نیت خیر جناب شرف اجداد رفع صدر اعظم فخر و ام اعلان پیوسته بر
ورقاه بندگان خدا و رعایای ساینده مصر و فاست محبه ایکن منزل حوض سلطان در راه حضرت
علیها و آباها الصلو و السلام زیاده کم آب بود و برای نمودن آب و شوکتی منزل و مکان سجد مترو دین
وزوار بدینکشت و عسرت حاصل می شد آب حوض سلطان کفاف آنها را نمیکرد و در کار روانه ای انجام
نداشتن حجرات و اطاقها و مناسباتی و سایر طرزوات کفاف نشد عابرین وزیرین را نمی نمود علاوه بر اینها
حوض سلطان و کار و کسبهای مزبور هم خراب بود و نیت جناب شرف ارفع اجداد ام اعلان محض رفاه و
احوال عابرین و تحصیل سبب دعا کونی برای وجود یارک سرکار اعلیحضرت شاهنشاهی بعد از اتمام
و مراقبت مقرب انخافان و القارخان حاکم ولایت قم و ساهه که استند که بزودی و خوبی تعمیرات و
حوض سلطانی و کار و کسبهای انجام پرداخت در رعایت استحکام و متانت تمام نماید علاوه حوض خوب و وسیع
و دیگر هم در جنب حوض سلطان بنیاد و کار و کسبهای دیگر هم در آنجا مشهور بصدریه مشعل بر حجرات و اطاقها
و سایر طرزوات با کمال زانت و استحکام اعدا شد نیت تعمیر کار و ایشار حوض سابق بسی و استقامت مقرب
و القارخان حاکم قم و ساهه با تمام رسید و کار و کسبهای جدید مشهور بصدریه و حوض تازه بنیاد
شده بقدریکه فرخ از زمین با کمال متانت با لایحه مقرب انخافان معزی الیه می دود و فقه با انجا آمده
کافی مینماید که ایشار الله تعالی بیچین در کمال خوبی و مضبوطی سمت انجام و اتمام بیاید این بنای خیر برای دیگر
حجیل شان و دعا کونی دوام و قوام دولت ابدان تمام پاینده و جاوید بماند و چنین مقرب انخافان معزی الیه
امر اولیای دولت علیه بلا خط رفاه حال مردم تنهیه قناتی که در شهر طغان است اقدام کرده سخنی را راه آب
قنات مزبور را پاک کرده اند و آب مزبور را بر آه انداخته روان نموده اند برای سیرابی خلق خدا و مزید عسر
و آسایش (از قرار عریض جناب قنات نصاب فرخ خان این ملک المچی گیر که با اولیای دولت علیه
و در زمانه و باه و نسیب نیز تباریح یازدهم و درین مطاین ۲۴ شعبان نوشته اند جناب فرخ خان المچی گیر

۲۱۷۰

علیه ایران حاکم پارس است حکام صحرا با اتباع خودش از دو کشتی موسوم بانسی در زیر حکم کشتان آن
 که دولت انگلیس مخصوصه بجهت مغزی الیه حاضر کرده بود رسوای شده و بیخ که از پارس بجهت معانداری الیهمی مذکور
 مامور بود به سرای مغزی الیه باز پارس را حجت کرد جناب فرخ خان در یک ساعت از دور که سرحد پارس
 بجای که سرحد سجری فرستاد رسیده و از آنجا با در کتب پارس رفت و جناب هدیزاده ل خارجه نامیان
 یک مترجم وزارت را فرستاد که سفیر کبر دولت علیه را بد برای کرده پارس بیاورد (چون در این حسن
 صداقت و خدمتگذاری عالیجاه مقرب حضرت انصافانه میرزا حسن مشهور و مخلص خاطر آه سس طایون پارس
 و امنای دولت علیه شایسته شمول رحمت گردید لکن در این اوقات بوجوب فرمان در لعلان مبارک که
 به سخط طایون منصب میل الله باشکری شاهزادگان عظام عموماً و نواب مستطاب شرف ارفع و ایالات
 نظام با حثام خصوصاً عالیجاه مشارالیه مفوض و در ازای منصب مزبور با عطای یک عدد اکل که مرض
 از جانب سنی بچوانب لوکانه قرین مغایرت و مبادات آمد که بلوازم مثل مزبور قیام نماید (چون عالیجاه
 اللهورن خان در توپخان مبارک که منصب پاری سرافراز و مشغول خدمات بود مراتب شایستگی او مشهور خاطر
 آه سس طایون شایسته آمد در این اوقات بوجوب فرمان در لعلان مبارک که منصب سرمنکی توپخان
 سرافراز گردیده و بکفا و شال از جانب سنی بچوانب لوکانه با و خلعت رحمت گردید) (چون عالیجاه
 میرزا رضای که خدا در انجام خدمات محوله بخدمت و استقامت عمل آورد و خصوصاً در ایام ماه مبارک رمضان
 که محله ابوالحیجی حوزة عظیم داشته و مسرتی که در خانه حاجی عبدعظیم شده بود با بهتمام عالیجاه مشارالیه
 بدست آمده و اموال مسرت از او بستر داد و حبس تسلیم گردید لکن مورد التفات شده بکثرت خدمت
 گرمانی عالی از جانب سنی بچوانب لوکانه با و خلعت رحمت **سایر ولایات** (چون عالیجاه
 از فرار یک در روزنامه تبریز نوشته اند امور انولایت قرین نظام است و امنای و اعیان دار السلطه تبریز
 روزهای ماه مبارک رمضان را در مساجد و معابد بلوازم طاعت و عبادت و دعا کونی و ات آه سس
 شایسته اشتغال دارند بجز غلظت که ترقی داشت در این روزها از اهتمامات نواب مستطاب شاهزاده
 نصره الله اوله و قدیمی فدوی دولت ابد استام مومن سلطان میرزا فضل الله وزیر نظام و پیشکار کل آذربایجان
 منزل کرده و ازین فرار سعادت برنج اعلی بکن هزار اشغال به عباسی روغن لوزی هزار اشغال بکن چهار هزار
 دنیا کوشت بکن دو هزار انسان بکن سه عباسی کند مکن یازده شاهی جو بکن دو عباسی سنجو بکن هزار
 و سایر چیزها نیز ازین فرار سعادت و امید است که بشاه الله در روز بزرگتر از این تر گردیده عسرت
 و پریشانی انولایت بکلی رفع بشود

۲۱۷۱

گریانشان از فرار که در روزنامه گریانشان نوشته اند امور سرحد و لغو و شوارع عبور
 و مرور انولایت احسن برایت نواب استیجاب و الله و الله مستعلم و مستبسط است زوار و قافله با سودگی از
 طرق سرحدات بمبارل و مقاصد میگذرند چون درین اوقات ایلات کوران و سجایی از کرسیات هر
 کرده بطرف سیقات میروند راههای سمت زاب از ایل خالی میماند و زوان اطراف درین وقت بیشتر
 از سایر اوقات قفقاز و زوار میکنند لهذا مرتب بخاقان سید الله خان سرتب که حسب حکم نواب
 معزی الیه با فوج و اسناد و اسلحه خود زاب است مجدداً بر سر بار و سوار استخفین طرق و قراول
 بهر جا دسته سر بار افزوده است و قراول که از زاب قراول و مستحفظ مسراه زوار و قافله
 منازل قصر شیرین و قلعه سبزی و خانقین بوده و هم چنین از نقین الی زاب جمعیتی که معاودت کرده
 برای محافظت کرده بقصد برسانند که عابرین زاب و ایالات استیجاب قطع الطریق مصون باشد
 و نوشته نصابت از هر دسته از زوار و قراول در هر یک از منازل دریافت و خدمت نواب است
 روانه نماید و بسمت قوره تو نیز قراول که استه است که تا کنار اسپروان حفظ و حراست نمایند و کجا
 جهت اب در حق این سر بار و سوار استخفین عایشه و قدغن آید که دیده است که اگر کسی از آنها تکلیف
 شود مورد مواظده و سیاست باشد و این قرار بطوری مستحکم است که اگر یکی از اینها مالی در صحرا بیاورد
 در منازل از زوار و قافله بجا مانده باشد نمیتواند مالک و صاحب نماید بلکه باید حبس را پیدا کرد
 با تسلیم نماید از جمله زواری است باد کوه آمده روانه عیبات عالیات بودند در منزل قصر شیرین
 لشکی مال یکی از آنها بجا مانده بود مستخفین قصر شیرین نگاه داشته در محبت آن زوار با و تسلیم کردند
 و چنین بسته مکاری شب از رباط قصر شیرین بار کرده بودند که بخانقین بروند در بین راه قلعه
 با رفتی بنیاد و زیدن کرده باران شدیدی سرگردانستی که مکار بیان را از دست و جیم جان
 مجال پاسبانی بالهای با کش نمانده دو قاطر آنها که بنا کوه بارو بارو شدند درین بین از راه کنار گرفته
 بعد از موقوف شدن باد و باران و رفع آن حالت آن دو قاطر منقود بودند مستخفین طلب آنها رفت
 و در فرج دور از راه هر دو قاطر را با بار پیدا کرده آورده بصاحبش سپردند (از امور اتفاقیه نوشته اند)
 که در این اوقات باران بسیار شدیدی در زاب و اطراف بنای باریدن نموده و بنا
 و برق و شدت بارندگی گذاشت در شب استیجاب اشجان ناگاه برق نجات علی حسین یک که در
 زاب بود زده یک مرد و یک زن فوراً هلاک گردیده و پنج شش نفر مدیوش شدند و هفت نفر
 کاه و ماده کاه و نیز که در زیر چادر بودند کشته شدند

۲۱۷۲

اجبار دول خارج

از قرار خبری که از سیم تعرف در ساکنان باسلابول رسیده است مابین دولتین استریش و
سجده حدود و استقامت که در زیر حکومت دولت اردنیه است برودت حاصل
از جانب دولت استریش قطع نمائید با دولت اردنیه شده سفیر استریش که در شهر تورین اقامت
ترک سفارت کرده با استریش معاودت نموده است (دیگر نوشته اند سفیر که از جانب دولت
سجده بر یک مجلس امپراطور دولت روس بیطرز بوزع رفته بود تا کنون در اینجا است در این اوقات
توسط سفیر شارالبه مابین دولتین فرانس و روسیه معاوده تجارتي که سابقاً منعقد شده بود بعضی
قرات آن فراتر تغییر و تبدیل شده و سفیر شارالبه تا مدت اختتام این فقرات در بطرز بوزع اقامت
(سجده نسبت و ارتباط پیدا کردن با دولت اردنیه و زوال که در سمت جنوبی نیکی دنیا واقع است درین
از جانب دولت روسیه قرار شده است که یک نفر صلحت که از دولت فرانسور اقامت نماید) (نویس
نوشته روزنامه های سابق در مسئله جنگ انگلیس با چین در مجلس سوسیال دپارلمنتس مابین
ملت و وکلای دولت مبنای وقوع یافته قرار شد که وکلای ملت مجدداً انتخاب شوند و اعضای مجلس
مزبور متفرق شدند تا بعد از تجدید وکلای ملت در مجلس ثانی جمع شوند از قرار روزنامه که این اوقات رسیده
وکلای ملت از هر شهر دو لایه معین گردیده و بعد از آن در میان آنها یکی از وکلای سابق نیست وکلای
تازه اند و یکی طرفدار جناب لار دپارلمنتس و ازین قرار در افتتاح مجلس ثانی انجام امور چنانچه سابقاً
بودند بر حسب رای و خواهش جناب شارالبه استوار است حکام خواهد یافت) (از قرار اخباری که درین اوقات
از هندوستان رسیده است نوشته اند که چون بخش و ازار مالی شهر کانتان چین با مالی انگلیس که در شهر
مزبور ساکن بودند ظاهر گردید از جانب کشیهای دولت این خیلی کلوله توب و کلوله اتشی بشهر مزبور انداختند
در درون شهر زیاده از هفت هزار باب خانه و محارت و در خارج شهر بعد چهار هزار باب کالین
زده شده و خراب گردید و مالی چین نیز محترمه و خانهای قتلها و تجارت فرنگستان را هر چه بود آتش زدند
و فرنگیهار بسیار تجارت و اذیت و ضرر انداختند حتی یک نفر تاجر دولت هزار بارل خسارت کشیده
تا از آن مملکت بجان خلاصی یافته است) (سجده تحصیل فنون جغرافیا و بلدیات را از جانب دولت انگلیس
و وکلای شخصی بجانب سودان فرستاده شده بود از قراریکه نوشته اند در وقتیکه شارالبه مملکت نوری
از ممالک سودان است وارد شده بود یعنی بر سر پای که بوده است مالی آن مملکت او را مقتول کرده
(در این اوقات در پارس شخصی با نام سجده خیزین القی اختراع کرده است که در هر دقیقه درع
پارسی

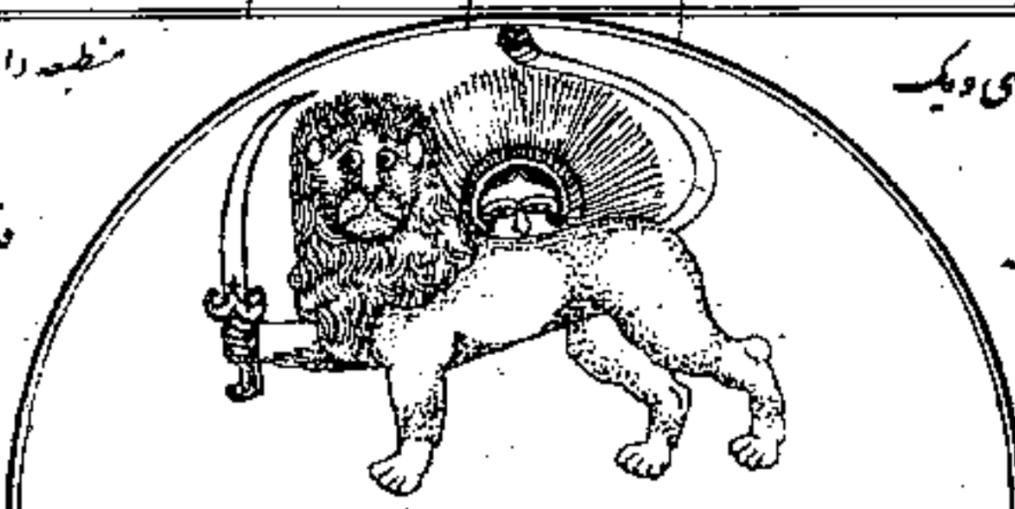
و یکدفعه در دوازده انگشت عمق زمین را حفری کند و کار هزار کس که بدست مباشرت نمایند از آن است
 ساخته میشود و به مجلس بارگشتن او در دهمین ماه آن مشهور و اعضای مجلس شد تصدیق نموده اند و
 امیر اطوار آنست که سیکه شریف فرمای مجلس فرمود که دیدار است آلات صنعت فرموده معاینه نماید و سید
 نموده و سبب اینکه بسیار سخن افتاده از جانب امیر اطوری مذکور افغامی که در حقش را لیه در ازای این سخن
 لازم است شده و مشارایه مورد التفات گردیده است (تاکنون در دولت مجلس در کتب خانهای
 شاکرد ان را سوای زبان خودشان زبان فرانسه نیز می خوانند که بخوانند و بنویسند در این اوقات
 قرار شده است که خواندن و نوشتن زبان فرانسه را نیز با آنها سازند) (از مکتب دولت در مکتب شخصی
 که اصلاح و تعلیم موزیکان نیند است بخوبی خود آلت چانه زیرین کوشید بر آورده بشکل ستر تا کیستی ساخته
 و در وقت نواختن از او صوتهایی که تاکنون شمع شده ظاهر کرد در این اوقات مکتب مجلس او را
 خواسته و ساز او را استماع نموده اثر استعدا و ذاتی او که از پیش خود التی چنین اختراع کرده که نواختن از
 مصنوعات استادان این فن بیشتر مشهور و بلکه گردیده چینی وجه نقد با و اعطا کرده است و گذشته
 شخصی بود تا به شاهانهای لندن سببه استماع او از ساز او که تازی داشته است دعوت کرده اند
 و در مدت دو ماه چند هزار تومان از شاهانها عاید او گردیده صاحب ثروت و کنت کامل گردیده در حد
 سن از بگذرانی فارغ شده است) (از فراری که در بعضی تواریخ مسطور است در ایام چهارم هزار سال پیش ازین
 اموات را و فرنیس که در مکتب شاه و امعای او را دفع نموده و پیچری تجیر داده در میان سنگها مضمون
 و بعضی چیزهای غریب تخته نیر بگردن اموات تعلیق با و در میان سنگها میگذراند در این اوقات بعضی از اموات
 آن ایام را که از میان آن سنگها آورده اند لجزای آنها هیچ متلاشی شده و بهمان میات قدیم باقی بمانند
 قبل ازین شخصی فرانسس مودن نام سبب مصر و تماشای آن اموات قدیم با سبب بعضی از آن سنگها یافته و
 درین تحقیق پنج دانگندم درشت که از زبان ایام با برده در میان سنگ گذاشته بودند پیدا کرده کند
 بفراست آورده و گذاشته بود در سال اول مدد آن سبب شده و هر یک هزار و دولت کندم و او
 چون اینکه ربع از کندهای متعارفی دیده شده بود سال دیگر نیز همان کندها را گذاشته شخصی شصت
 آمد و از آن سال تا بحال سال بیال هر چه ازین کندم بعل آمده است گذاشته و برشته متجاوز از هزار کند
 حاصل کرده است در این اوقات چاشنی و نمونه از با علیحضرت امیر اطوری تقدیم کرده و کتب درستی
 خوبی و طعم از سایر کندهای متعارفی بر آب امتیاز داشته است و در حضرت امیر اطوری موجب
 تکریم و التفات زیاد گردیده است

۲۱۷۲

روزنامه وقایع اتفاقیه پنج بوم خورشید زدهم شهر الالموم مطابوق السیلان ۱۲۶۳

نرسید سی و یک

منطقه دارالخلافه طهران

قیمت روزنامه

قیمت اعلانات

سرخه و دهی

هر سطر ده شمر

اجتار و احسد مالک محروسه پادشاهی

دارالخلافه طهران

در این اوقات که ایام ماه مبارک رمضان بخرمی منقضی شده است اوضاع درجانه مبارکه گمانی است بنظم و چاکران
 هایون و این سلام هر کس در سر شغل و کار خود با انجام حدت موجوده اشتغال دارد و نظر خوبی و صفای باغ لادرا
 که درین ایام بهار شگون بکل سرخ فراوان و انواع ریاحین است اعلیحضرت اقدس هایون شاهنشاهی شریف فرمای
 باغ مزبور گردیده و چند روز است در اینجا توقف دارند و بعضی روزها هم از آنجا سوار شده بتفریح شیرینات که در این
 ایام کمال حضرت و خرمی را در از شریف فرمای شوند هوامی دارالخلافه طهران نیز تاکنون در کمال خوبی گذشته است
 چنانچه پیشگی درین فصل هوا باین خوبی بود مردم هنوز در احوال قهاره نظر تمام نیز از توپچی و سرباز و
 سواره نظام همه روزه در میدان ارک و میدان خارج دروازه دولت مشغول میباشند و از جانب صاحبصبا
 معالین کمال استام در مشق و نظم آنها میشود نوآب امیرزاده علیعلی میرزا سرب فوج کلیائی سپه نواب برادره عمارالدوله حکمران
 که با نایمان که با فوج شش هفت ماه در دارالخلافه ساخلو بود در روز جمعه خیم این ماه با فوج مرخص گردید و از جانب
 ملوکانه یک سو به جهت ترم نیز با و حلقه مرخصه عالیجاه زمین العابدین خان سرمنگ فوج کلتر نیز با فوج در شانزدهم
 ماه رمضان المبارک وارد دارالخلافه مبارکه گردیده و در وقتی که اعلیحضرت اقدس هایون شاهنشاهی باغ نظامیه
 شریف فرمای شدند فوج مزبور در معبر موکب هایون صف کشیده بنظر نه اثر ملوکانه رسیدند چون در کمال استقامتی و نظم
 و شکوه بودند مورخین و القات شدند و همه روزه مشغول مشق معالین و شاکردان مدرسه دارالفنون
 که در ایام ماه مبارک مرخص بودند بعد از انقضای ایام سیام همه روزه مشغول تعلیم و تقم میباشند و بعضی
 حربیه و طبیه و هندسه و غیره خوب ترقی کرده و پاره مانور خدمات شده اند امور جبهه خانه و قورخانه مبارکه هم منظم
 اصناف و علمه روزه در کارند

۲۱۷۵